การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทยครั้งที่ 21 17-19 ตุลาคม 2550 จังหวัดชลบุรี

แบบจำลองของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนชนิดท่อติดครีบที่ใช้ในระบบปรับอากาศ Modeling of Finned-Tube Heat Exchanger Using in Air Conditioning System

สุพจน์ ศิริเสนาพันธ์ และ วัชรินทร์ ดงบัง ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131 โทร 038-745900 โทรสาร 038-745806 อีเมล์ supod@buu.ac.th

Supoj Sirisenapan and Watcharin Dongbang

Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, Burapha University Chonburi 20131, Thailand, Tel: 038-745900, Fax: 038-745806, E-mail: supod@buu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้ขอเสนอ แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์เย็น และคอยล์ร้อน ในระบบปรับอากาศภายในบ้านที่ติดครีบระบายความ ้ร้อนแบบครีบหยัก (wavy fin) และใช้ R-134a เป็นสารทำความเย็น ที่สามารถทำนายสมรรถนะของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนทั้งสอง ชนิด โดยเฉพาะการควบแน่นของไอน้ำในอากาศซึ่งมักจะเกิดขึ้นที่ผิว ภายนอกของคอยล์เย็น อันต่างไปจากพื้นที่ผิวของคอยล์ร้อนที่เป็นผิว แห้งทั้งหมด แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์เย็นจะแบ่งพื้นที่ ออกเป็นส่วนที่สารทำความเย็นเป็นของผสมและเป็นผิวแห้ง (DTP) ้ส่วนที่สารทำความเย็นเป็นของผสมและเป็นผิวเปียก (WTP) และส่วน ้ที่สารทำความเย็นอยู่ในสถานะเป็นไอร้อนยวดยิ่ง (SH) สำหรับคอยล์ ้ร้อนจะแบ่งออกเป็นส่วนที่สารทำความเย็นอยู่ในสถานะเป็นไอร้อนยวด ี่ยิ่ง (DSH) ส่วนการควบแน่น (COND) และส่วนที่สารทำความเย็นอยู่ ในสถานะเป็นของเหลวเย็นยิ่งยวด (SC) โดยแต่ละส่วนดังกล่าวถูก ้นำมาเขียนเป็นโปรแกรมภาษา Visual Basic เพื่อหาค่าอุณหภูมิ ทางออกของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน อัตราการถ่ายเทความร้อน และตัวแปรที่สำคัญที่นำไปช่วยในการออกแบบอุปกรณ์แลกเปลี่ยนของ ระบบปรับอากาศที่เหมาะสม จากผลของแบบจำลอง เมื่อเปลี่ยนอัตรา การไหลของสารทำความเย็นระหว่าง 0.015 ถึง 0.030 kg/s และเปลี่ยน ้ความเร็วอากาศระหว่าง 1.2 ถึง 2.0 m/s พบว่าพื้นที่ช่วง WTP ที่มี สัดส่วน 51 เปอร์เซนต์สำหรับคอยล์เย็น และ TP ที่สัดส่วนพื้นที่ 86 เปอร์เซนต์สำหรับคอยล์ร้อน เป็นตัวแปรที่สำคัญที่บ่งบอกถึง ประสิทธิผลของคอยล์เย็นและคอยล์ร้อนตามลำดับ

Abstract

This paper proposes mathematical model of evaporator and condenser used in domestic air conditioning system with wavy fin and use refrigerant R-134a as working fluid by using the

simulation method. The simulation model for the evaporator with condensation of the water vapor on the outer surface is divided into three parts, dry two-phase (DTP), wet two-phase (WTP) and superheated (SH). The simulation model for the condenser with dry surface is also divided into three parts, de-superheating (DSH), condensing (COND) and sub-cooling (SC). Hence each section must be modeled separately and coded into a computer visual basic program for evaluating the exit temperature of device exchanges, heat transfer rate and parameters of prime importance to design device heat exchanges for air condition system. From result math modeling when varies mass flowrate between 0.015 to 0.030 kg/s and varies air velocity between 1.2 to 2.0 m/s, area zone WTP at 51 percents for evaporator and area zone TP at 86 percents for condenser are important parameter for predict efficiency for evaporator and condenser respectively.

Keyword: Modeling heat exchanger, Two-phase, Wavy fin, R134a

1. บทนำ

อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนในระบบปรับอากาศที่ใช้ภายในบ้าน ในปัจจุบันได้แก่คอยล์เย็นและคอยล์ร้อน ซึ่งทำหน้าที่ให้ความเย็นและ ระบายความร้อนตามลำดับ อุปกรณ์ดังกล่าวจึงมีความสำคัญในระบบ การปรับอากาศเป็นอย่างยิ่ง และการพัฒนาอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความ ร้อนให้มีประสิทธิภาพในการแลกเปลี่ยนความร้อนให้ดียิ่งขึ้น จะต้อง เพิ่มค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อน และลดความต้านทานความ ร้อนของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนซึ่งทำได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ข้อกำหนดและขีดความสามารถทางวิศวกรรมและข้อจำกัดทางการ ตลาด การเพิ่มค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อน และการลดความ ต้านทานความร้อนของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน จำเป็นต้องศึกษา พฤติกรรมของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนในระบบปรับอากาศ เพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงอุปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพการถ่ายเทความ ร้อนได้ดียิ่งขึ้น

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ S. Theerakulpisut และ S. Priprem [1] ได้สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์เย็น และ M. L. Martins Costa และ J. A. R. Parise [2] ได้สร้างแบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ของคอยล์ร้อน เพื่อทำนายพฤติกรรมการถ่ายเทความร้อน ของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนทั้งสอง และ R.L.Webb [3] ได้ ทำการศึกษาสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนด้านอากาศ ทั้งแบบท่อ ติดครีบแบบเรียบ (Plain fin) และแบบหยัก (Wavy fin) เพื่อหาค่าเฉลี่ย ของสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนด้านอากาศ McQuiston และ [4] ได้ศึกษาการถ่ายเทความร้อนภายนอกอีกทั้งได้หา Parker ประสิทธิภาพของครีบแบบหยักและการเรียงแถวท่อแบบเยื้อง และ M.M.Shah [5] ได้ศึกษาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนของสารทำ ้ความเย็นในช่วงที่เป็นของผสม (Two-phase) และได้สร้างสมการไร้มิติ สี่สมการ เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนของสารทำความ เย็นช่วงที่เกิดการเดือดภายในท่อ ซึ่งใช้ในกรณีของเป็นคอยล์เย็น และ เมื่อไม่คิดการเดือดภายในท่อก็จะใช้หาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความ ร้อนของคอยล์ร้อน และ J.M.Corbereran และ M.G.Melon [6] ได้ ศึกษาแบบจำลองท่อติดครีบของคอยล์เย็นและคอยล์ร้อนในระบบปรับ อากาศขนาดเล็กที่ใช้ R134a เป็นสารทำความเย็น โดยเปลี่ยนอัตรา การไหลของสารทำความเย็นระหว่าง 0.0097 kg/s ถึง 0.013 kg/s ใช้ กับคอยล์เย็นและคอยล์ร้อน และได้เปรียบเทียบกับการทดลองจริง พบว่ามีความคลาดเคลื่อน ± 5 % ซึ่งงานวิจัยนี้ได้นำมาเป็นแนวทาง ในการเปรียบเทียบกับแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้นทั้งคอยล์ เย็นและคอยล์ร้อน

ดังนั้นการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์เย็นและ คอยล์ร้อน โดยใช้วิธี Ntu-E วิเคราะห์อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน เพื่อให้ได้สภาวะการออกแบบที่เหมาะสม และใช้ R-134a เป็นสารทำ ความเย็นโดยที่คุณสมบัติของสารทำความเย็นจะหาได้จากสมการ สภาวะ [7, 8] และท่อติดครีบแบบหยัก ซึ่งจะส่งผลทำให้การผลิต อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน ในระบบปรับอากาศมีประสิทธิภาพการ ถ่ายเทความร้อนดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในวงการอุสาหกรรมการ ผลิตเครื่องปรับอากาศ

2. แบบจำลองทางคณิตศาสตร์

2.1 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์เย็น

สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนของผิวแห้ง (U_o) หาได้จากสมการ

$$U_{o} = \frac{l}{\frac{A_{o}}{h_{i}A_{ti}} + \frac{l - \eta}{h_{o}(A_{to}/A_{f} + \eta)} + \frac{l}{h_{o}}}$$
(1)

สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนของผิวเปียก (U_w) หาได้จากสมการ

$$U_{w} = \frac{1}{\frac{b_{r}A_{o}}{h_{i}A_{ii}} + \frac{b_{w,m}(1 - \eta_{w})}{h_{w}(A_{io}/A_{f} + \eta_{w})} + \frac{b_{w,m}}{h_{w}}}$$
(2)

โดยที่ A คือพื้นที่ b คือค่าตัวแปรความลาดชันของอากาศ h คือ สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนและ *ŋ* คือประสิทธิภาพของครีบ ตัว ห้อย f, l, o, m, r, t และ w หมายถึงครีบ ภายใน ภายนอก ค่าเฉลี่ย สารทำความเย็น ท่อและเปียก

2.1.1 การหาพื้นที่ช่วงที่สารทำความเย็นเป็นไอร้อนยวดยิ่ง

$$\frac{C_r(t_{rsh} - t_{rs})}{C_{min}(t_{apo} - t_{rs})} = I - exp \left[\frac{Ntu_{sh}^{0.22}}{C^*} \left\{ exp(-C^* Ntu_{sh}^{0.78}) - I \right\} \right]$$
(3)
$$f_{sh} = \frac{Ntu_{sh}C_{min}}{U_e A_e}$$
(4)

เมื่อคำนวณหาสัดส่วนของพื้นที่ในส่วนที่เป็นไอร้อนยิ่งยวดได้แล้ว ก็ สามารถหาสัดส่วนของพื้นที่ของคอยล์เย็นในส่วนที่สารทำความเย็น เป็นของผสม ได้ดังนี้

$$f_{ip} = I - f_{sh} \tag{5}$$

ในกรณีที่พื้นที่ผิวเปียกบางส่วน สัดส่วนของพื้นที่จะหาได้จากสมการ

$$f_{tp} = f_{dtp} \quad f_{wtp} \tag{6}$$

2.1.2 การหาพื้นที่ช่วงที่สารทำความเย็นเป็นของผสมและเป็นผิว แห้ง

$$f_{dtp} = \frac{C_a}{U_{dtp}A_e} ln \begin{bmatrix} t_{ai} - t_{rs} \\ t_{ad} - t_{rs} \end{bmatrix}$$
(7)

อุณหภูมิอากาศ ณ ตำแหน่งที่เกิดการควบแน่นของไอน้ำในอากาศ (t_{ad}) หาได้จากสมการ

$$t_{ad} = \frac{t_{dew} - \eta (1 - \frac{U_{dip}A_e}{h_{ip}A_{ii}})t_{rs}}{1 - \eta (1 - \frac{U_{dip}A_e}{h_{ip}A_{ii}})}$$
(8)

ถ้าอุณหภูมิกระเปาะแห้งของอากาศที่ทางเข้า (t_{db}) มีค่าน้อยกว่าหรือ เท่ากับ t_{ad} (t_{db} ≤ t_{ad}) แสดงว่าพื้นที่ผิวช่วง TP เป็นของผสมจะเป็นผิว เปียกทั้งหมด นอกนั้นพื้นที่ผิวของคอยล์เย็นช่วง TP จะเป็นผิวเปียก บางส่วน

$$\rho_{w} = \frac{p_{atm}W_{ai}}{0.62198 + W_{ai}}$$
(9)

$$t_{dew} = 6.54 + 14.526 \ln(p_w) + 0.7389 \ln(p_w^2) + 0.09486 \ln(p_w^3) + 0.4569(p_w^{0.1984})$$
(10)

โดยที่ t_{dew} คือ อุณหภูมิ ณ จุดน้ำค้างของอากาศ

 ρ_w คือ ความดันไอน้ำที่อุณหภูมิจุดน้ำค้าง

อัตราการถ่ายเทความร้อนจากอากาศไปสู่สารทำความเย็น ในส่วนนี้คือ

$$q_{dtp} = \dot{m}_a (h_{ai} - h_{ad})$$
(11)

โดยที่ ค่าเอนธาลปีของอากาศชื้นที่ทางเข้าและทางออกออก หาได้จาก

$$h_{ai} = 1.006 t_{db} + W_{ai} (2501 + 1.805 t_{db})$$
 (12)

$$h_{ad} = 1.006 t_{ad} + W_{ai} (2501 + 1.805 t_{ad})$$
 (13)

2.1.3 การหาพื้นที่สารทำความเย็นที่เป็นของผสมและเป็นผิวเปียก การหาพื้นที่ผิวเปียกของคอยล์เย็นสามารถหาจากสัดส่วนพื้นที่ผิวเปียก ในสมการ ดังนี้

$$f_{wtp} = I - f_{sh} - f_{dtp} \tag{14}$$

อัตราการถ่ายเทความร้อนพื้นที่ผิวเปียกที่มีอากาศชื้นไหลผ่าน สามารถ เขียนอยู่ในรูปของความต่างศักย์เชิงเอนธาลปี ดังสมการ

$$dq = U_w (h_{aw} - h_{asr}) dA_w$$
(15)

อัตราการถ่ายเทความร้อนจากอากาศไปสู่สารทำความเย็นสามารถ เขียนได้ว่า

$$dq = -\dot{m}_a dh_a \tag{16}$$

เปรียบเทียบสมการ (15) และ (16) สามารถเขียนได้ว่า

$$\frac{dh_a}{h_a - h_{asr}} = \frac{-U_w dA_w}{\dot{m}_a}$$
(17)

เนื่องจากอุณหภูมิของสารทำความเย็น ในช่วงที่สารทำความ เย็นเป็นของผสมมีค่าคงที่ ดังนั้นค่าเอนธาลปีของอากาศในสภาวะ อิ่มตัวที่อุณหภูมิสารทำความเย็น (h_{asr}) ก็จะคงที่ด้วย และค่า สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวม ก็สามารถถือเป็นค่าคงที่ได้ สำหรับส่วนที่คอยล์ไม่ยาวเกินไป ด้วยเหตุนี้สามารถอินทิเกรตสมการ (17) จะได้

$$ln\left[\frac{h_{atpo} - h_{asr}}{h_{ad} - h_{asr}}\right] = \frac{-U_w A_w}{\dot{m}_a}$$
(18)

จากสมดุลความร้อนโดยคูณสมการ (18) ทั้งสองข้างด้วย (h_{ad} – h_{atpo}) จะได้

$$q = \dot{m}_{a}(h_{ad} - h_{atpo}) = \frac{U_{w}A_{w}(h_{ad} - h_{atpo})}{ln\left[\frac{h_{ad} - h_{asr}}{h_{atpo} - h_{asr}}\right]}$$
(19)

อัตราการถ่ายเทความร้อนของอากาศในช่วงนี้อาจจะเขียนอยู่ในรูป ค่าเฉลี่ยของเอนธาลปี

$$q_{wtp} = U_w A_w \Delta h_{am} \tag{20}$$

เมื่อเปรียบเทียบสมการ (18) และ (19) จะพบว่า

$$\Delta h_{am} = \frac{h_{ad} - h_{atpo}}{ln \left[\frac{h_{ad} - h_{asr}}{h_{atpo} - h_{asr}} \right]}$$
(21)

จากสมการ (18) สามารถหาเอนธาลปีของอากาศที่ออกจากช่วงพื้นที่ ผิวเปียก (h_{atoo}) ดังนี้

$$h_{atpo} = h_{asr} + (h_{ad} - h_{asr}) exp\left[\frac{-U_w A_w}{\dot{m}_a}\right]$$
(22)

สมการ (22) สามารถทำนายค่าเอนธาลปีของอากาศที่ทางออก ของคอยล์เย็นในส่วนที่เป็นผิวเปียกได้หากทราบค่าเอนธาลปีของ อากาศ ณ ทางเข้า (h_{ad}) จากสมการ (13) จากการศึกษาของ Therlkeld [9] เพื่อทำนายการเปลี่ยนเอนธาลปีของอากาศกับการ เปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนความชื้นอากาศที่ไหลผ่านพื้นที่ผิวเปียก คอยล์เย็น ซึ่งเป็นกระบวนการทำความเย็นและลดความชื้น

$$\frac{dh_a}{dW_a} = Le\left(\frac{h_{ai} - h_{as,wm}}{W_{ai} - W_{sw}}\right) + (h_{ag} - 2501\,Le)$$
(23)

เมื่อ Le คืออัตราส่วนการแผ่ความร้อนต่อการแผ่มวลหรือตัวเลขลิวอีส (Lewis number) สามารถกำหนดเป็นค่าคงที่ได้ ในที่นี้ใช้ค่าเท่ากับ 0.95 สมการ (23) และสามารถประมาณอัตราการเปลี่ยนแปลง เอนธาลปีของอากาศ (Δh_a) กับการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนความชิ้น (ΔW_a) ได้ดังสมการ

$$\frac{\Delta h_a}{\Delta W_a} = \frac{h_{ad} - h_{alpo}}{W_{ai} - W_{alpo}} = \frac{dh_a}{dW_a}$$
(24)

หาอัตราส่วนความชื้นของอากาศที่ทางออกของส่วน WTP จากสมการ

$$W_{atpo} = W_{ai} - (h_{ad} - h_{ai}) \left(\frac{dW_a}{dh_a}\right)$$
(25)

การหาอุณหภูมิของอากาศที่ทางออกช่วง WTP

$$t_{atpo} = \frac{h_{atpo} - 2501W_{atpo}}{1.006 + 1.805W_{atpo}}$$
(26)

ค่า t_{atpo} ที่คำนวณได้จากสมการ (26) จะต้องนำไปเปรียบเทียบ กับค่าที่ได้สมมติไว้เพื่อหาค่าจำนวนหน่วยถ่ายโอนและสัดส่วนพื้นที่ ในช่วงไอร้อนยวดยิ่ง ถ้าหากไม่สอดคล้องกันภายในค่าขอบเขตที่ กำหนดก็กำหนดค่า t_{atpo} ใหม่และนำไปคำนวณซ้ำ จนกว่าจะได้ค่าที่ ถูกต้องภายในขอบเขตที่กำหนด

อุณหภูมิของอากาศที่ออกจากคอยล์เย็น สามารถคำนวณได้จาก

$$t_{ao} = t_{atpo} - \left(\frac{q_{sh}}{C_a}\right) \tag{27}$$

อัตราการถ่ายเทความร้อนช่วงไอร้อนยวดยิ่ง สามารถคำนวณได้จาก

$$q_{sh} = C_r(DSH)$$
(28)

เมื่อค่า DSH เป็นองศาร้อนยวดยิ่ง (degree superheat) ที่ต้องป้อน ของแบบจำลอง

อัตราการถ่ายเทความร้อนรวมทั้งหมดของคอยล์เย็น อาจแบ่ง ออกได้ดังนี้ กรณีที่พื้นที่ผิวช่วงสารทำความเย็นเป็นของผสมเป็นผิวแห้ง

$$q_e = q_{tp} + q_{sh} \tag{29}$$

กรณีที่พื้นที่ผิวช่วงสารทำความเย็นเป็นของผสมเป็นผิวแห้ง บางส่วน

$$q_e = q_{dtp} + q_{wtp} + q_{sh}$$
(30)
$$q_e = \dot{m}_a (h_{ai} - h_{atpo}) + q_{sh}$$
(31)

2.2 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์ร้อน

2.2.1 การหาพื้นที่การถ่ายเทความร้อนช่วงไอร้อนยวดยิ่ง

หาจำนวนหน่วยถ่ายโอนช่วงไอร้อนยวดยิ่ง (Ntu_{dsh}) และหาสัดส่วนของ พื้นที่ของคอยล์ร้อนส่วนเป็นไอร้อนยวดยิ่ง (f_{dsb}) จากสมการ

$$\frac{C_{r,dsh}(t_{ri} - t_{rs})}{C_{min}(t_{ri} - t_{ai})} = 1 - exp \left[\frac{Ntu_{dsh}^{0.22}}{C^*} \left\{ exp(-C^* Ntu_{dsh}^{0.78}) - 1 \right\} \right]$$
(32)

โดยที่ C_{r,dsh} คืออัตราความจุความร้อนของสารทำความเย็นช่วง DSH $(C_{r,dsh} = \dot{m}_r c_{pv})$ และ C ้ คืออัตราความจุความร้อน (C = C_{min}/C_{max})

$$f_{dsh} = \frac{Ntu_{dsh}C_{min}}{U_{dsh}A_{total}}$$
(33)

้อัตราการถ่ายเทความร้อนของสารทำความเย็นสู่อากาศช่วง DSH

$$q_{dsh} = C_{r,dsh}(t_{ri} - t_{rs})$$
(34)

อุณหภูมิอากาศที่ออกจากช่วง DSH

$$t_{ado} = t_{ai} + \left(\frac{q_{dsh}}{C_a}\right)$$
(35)

2.2.2 การหาพื้นที่การถ่ายเทความร้อนช่วงควบแน่น

$$\mathcal{E}_{cond} = \frac{(t_{acond} - t_{adsh})}{(t_{rs} - t_{adsh})}$$
(36)

สัดส่วนของพื้นที่ของคอยล์ร้อนช่วง COND (f_{to})

$$f_{tp} = \frac{C_a}{U_{tp}A_{total}} ln \left[\frac{t_{rs} - t_{ado}}{t_{rs} - t_{atpo}} \right]$$
(37)

อัตราการถ่ายเทความร้อนของสารทำความเย็นสู่อากาศช่วง COND หา ได้จากสมการ

$$q_{tp} = \dot{m}_r (h_g - h_f) \tag{38}$$

อุณหภูมิอากาศที่ออกจากช่วง COND

$$t_{atpo} = t_{ado} + \left(\frac{q_{tp}}{C_a}\right)$$
(39)

2.2.3 การหาพื้นที่การถ่ายเทความร้อนช่วงของเหลวเย็นยิ่งยวด หาสัดส่วนพื้นที่ในช่วง SC (f_{sc}) ได้จากสมการ

$$f_{sc} = 1 - (f_{dsh} + f_{tp})$$
(40)

ในกรณีที่ f_{dsh}+ f_{to} ≥ 1 แสดงว่าจะไม่มีพื้นที่ส่วน SC

เมื่อทราบค่า Ntu_{sc} สามารถหาประสิทธิผลช่วงของเหลวเย็นยิ่งยวด ได้ จากสมการ

$$\varepsilon_{sc} = I - exp\left[\frac{Ntu_{cs}^{0.22}}{C^*} \left\{ exp(-C^* Ntu_{sc}^{0.78}) - I \right\} \right]$$
(41)

อัตราการถ่ายเทความร้อนช่วงนี้หาได้จากสมการ

$$q_{sc} = C_{r,sc}(t_{rs} - t_{ro})$$
 (42)

โดยที่ C_{r.sc} คืออัตราความจุความร้อนของสารทำความเย็นช่วง SC $(C_{r,sc} = \dot{m}_r c_{pl})$

อุณหภูมิอากาศที่ออกจากช่วง SC

$$t_{aco} = t_{atpo} + \left(\frac{q_{sc}}{C_a}\right) \tag{43}$$

อุณหภูมิสารทำความเย็นที่ออกจากช่วง SC

$$t_{ro} = t_{rs} - \frac{\varepsilon_{sc} C_{min} (t_{rs} - t_{atpo})}{C_{r,sc}}$$
(44)

อัตราการถ่ายเทความร้อนรวมของคอยล์ร้อน สามารถหาได้จาก

$$q_{cond} = q_{dsh} + q_{tp} + q_{sc} \tag{45}$$

3. แผนผังแบบจำลองของคอยล์เย็นและคอยล์ร้อน

รูปที่ 1 แผนผังของแบบจำลองของคอยล์เย็น

หรือ

รูปที่ 2 แผนผังของแบบจำลองของคอยล์ร้อน

3.1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิกับสัดส่วนพื้นที่ ของคอยล์เย็น

รูปที่ 3 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของคอยล์เย็นระหว่าง T_r กับ f_i ที่ อัตราการไหล 0.015 kg/s และความเร็วอากาศ 1.2 m/s

รูปที่ 4 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของคอยล์เย็นระหว่าง T, กับ f_i ที่ อัตราการไหล 0.015 kg/s และความเร็วอากาศ 2.0 m/s

3.2 ผลจากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์เย็น

รูปที่ 3 กราฟความสัมพันธ์ของคอยล์เย็นที่แปรเปลี่ยนตามอัตราการ ใหลของสารทำความเย็น (*m*́,) และความเร็วอากาศ (v_a)

3.3 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิกับสัดส่วนพื้นที่ของ คอยล์ร้อน

รูปที่ 5 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของคอยล์ร้อนระหว่าง T_r กับ f_j ที่ อัตราการไหล 0.025 kg/s และ ความเร็วอากาศ 1.2 m/s

รูปที่ 6 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของคอยล์ร้อนระหว่าง T_r กับ f_j ที่ อัตราการไหล 0.025 kg/s และ ความเร็วอากาศ 2.0 m/s

3.4 ผลจากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์ร้อน

รูปที่ 7 กราฟความสัมพันธ์ของคอยล์เย็นที่แปรเปลี่ยนตามอัตราการ ใหลของสารทำความเย็น (*m*,) และความเร็วอากาศ (v_a)

สรุปผลตามแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์เย็นและ คอยล์ร้อน

ผลจากโปรแกรมตามแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์ เมื่อกำหนดค่าสภาวะทางเข้าของคอยล์เย็น และอัตราการไหล เย็น ของสารทำความเย็นเดียวกัน และเปลี่ยนความเร็วอากาศเพิ่มขึ้นคือ จาก 1.2 m/s ถึง 2.0 m/s พบว่าค่าที่แปรตามการเพิ่มความเร็วอากาศ ประกอบด้วย f_{wto}, t_{a.oout}, q_e และ ε_{wto} ส่วนค่าที่แปรผกผันกับความเร็ว อากาศประกอบด้วย f_{dto}, f_{sh}, ɛ_{dto}, ɛ_{sh}, ໗, ໗_w และ W_{out} สำหรับ ้ความเร็วอากาศเดียวกัน เมื่อเพิ่มอัตราการไหลของสารทำความเย็น (*m*_r) คือจาก 0.015 ถึง 0.030 kg/s พบว่าค่าที่ลดลงคือ f_{dto} และ f_{wto} ส่วนค่าอื่น ๆ จะเพิ่มขึ้น และเป็นที่สังเกตได้ว่า ถ้าประสิทธิผลช่วง สารทำความเย็นอยู่ในสถานะเป็นของผสมและเป็นผิวเปียก (ε_{wto}) มีค่า มากขึ้นเท่าใด ก็จะทำให้อุณหภูมิของอากาศที่ทางออกของคอยล์เย็น (t_{a.out}) ลดต่ำลงเท่านั้น ดังนั้นพอสรุปได้ว่า ตัวแปรสำคัญที่สามารถ บ่งบอกความสามารถของคอยล์เย็นได้เป็นอย่างดีคือ ประสิทธิผลช่วง สารทำความเย็นอยู่ในสถานะเป็นของผสมและเป็นผิวเปียก (ะ_{wtb})

จากโปรแกรมตามแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์ร้อน เมื่อกำหนดค่าสภาวะทางเข้าของคอยล์ร้อน และอัตราการไหลของสาร ทำความเย็นเดียวกัน เมื่อเปลี่ยนความเร็วอากาศเพิ่มขึ้นคือจาก 1.2 ถึง 2.0 m/s พบว่าค่าที่แปรตามการเพิ่มความเร็วอากาศประกอบด้วย f_{sc}, ɛ_{sc} และ q_c ส่วนค่าที่แปรผกผันกับความเร็วอากาศประกอบด้วย f_{dsh}, f_{cond}, ɛ_{cond}, t_{rout}, t_{a.out} และ ๆ ยกเว้น ɛ_{dsh} จะคงที่ ทั้งนี้เกิดจากการ กำหนดสภาวะที่เข้า และคุณสมบัติทางเทอร์โมไดนามิกส์ของสารทำ ความเย็นเอง สำหรับที่ความเร็วอากาศเดียวกัน เมื่อเพิ่มอัตราการไหล ของสารทำความเย็น (*ṁ*,) คือจาก 0.015 kg/s ถึง 0.030 kg/s พบว่า ค่าที่ ค่าที่ลดลงคือ f_{sc} และ ε_{sc} ส่วนค่าอื่น ๆ จะเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่า ε_{dsh} จะคงที่ และเป็นที่สังเกตได้ว่า ถ้าประสิทธิผลช่วงสารทำความเย็นอยู่ ในสถานะเป็นของผสม (ε_{cond}) มีค่ามากขึ้นเท่าใด ก็จะทำให้อุณหภูมิ ของอากาศที่ทางออกของคอยล์ร้อน (t_{a,out}) เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นสรุปได้ ว่า ตัวแปรสำคัญที่สามารถบ่งบอกความสามารถของคอยล์ร้อนได้เป็น อย่างดีคือ ประสิทธิผลช่วงสารทำความเย็นอยู่ในสถานะเป็นของผสม (ε_{cond})

ผลจากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอยล์เย็นและคอยล์ ร้อนได้รวบรวมไว้ดังรูปที่ 3 และรูปที่ 7 ตัวแปรสำคัญที่สามารถบ่ง บอกความสามารถของคอยล์คือ พื้นที่ช่วงสารทำความเย็นอยู่ในสถานะ เป็นของผสม (TP) 86 เปอร์เซ็นต์สำหรับคอยล์ร้อน ในส่วนของคอยล์ เย็นจะเป็นส่วนที่เป็นพื้นที่ผิวเปียก (WTP) 51 เปอร์เซนต์ ซึ่งส่งผลให้ ค่าประสิทธิผลของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน และอัตราการการถ่ายเท ความร้อนสูงที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- S. Theerakulpisut and S. Priprem. Modeling Cooling Coils. Int. Comm. Heat Mass Transfer, Vol.25, No.1 (1998), pp.127-137.
- [2] M. L. Martins Costa and J. A. R. Parise. A Three-Zone Simulation Model for Air-Cooled Condensers. Heat Recovery Systems & CHP, Vol.13, No.2 (1993), pp. 97-113.
- [3] R. L. Webb. Air-Side Heat Transfer Correlation for Flat and Wavy Plate Fin and Tube Geometries. ASHRAE Transaction, Vol.96, Pt1 (1990), pp. 445-449.
- [4] F. C. McQuiston and J. D. Parker. Heating ventilating and air conditioning. 4th ed. New York : Wiley & Sons, c1977.
- [5] M. M. Shah. Chart Correlation for Saturated Boiling Heat Transfer: Equations and Further Study. ASHRAE Transaction, V.88, Pt1 (1982), pp. 185-196.
- [6] J. M. Corberan and M. G. Melon. Modelling of plate finned tube evaporators and condensers working with R134a.
 International Journal of Refrigeration, Vol.21, No.4 (1998), pp. 273-284.
- [7] S. Kabelac. A simple set of equation of state for process calculations and its application to R134a and R152a.
 International Journal of Refrigeration, Vol.14, July (1991), pp. 217-222.
- [8] Mao-Gang He, Zhi-Gang Liu and Jian-Min Yin. New equation of state for transport property calculation for the thermal conductivity and the viscosity of halogenated hydrocarbon refrigerants. Fluid Phase Equilibria, 201 (2002), pp. 309-320.
- [9] J. L.Threlkeld. Thermal Environmental Engineering. 2d ed. Prentice-Hall, c1970.